Esentepe Mah. Anadolu Cad.
No:5/2 AND PASTEL D:235
34870 Kartal, Istanbul, Turkey

Information Hub | Insolvency & Restructuring

Konkordato Sürecinde Yöneticilerin Karşılıksız Çıkan Çeklerden Doğan Cezai Sorumluluğu

Yazarlar: Av. Melek Dikbaş, Av. Çağlar Kaçar

Tarih:20/10/2020

Konkordato; borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyemeyeceği anlaşılan herhangi bir borçlunun, borçlarının vadesinin ertelenmesi ve/veya borçlarının bir kısmından feragat edilmesi (tenzilat/indirim yapılması) için alacaklılarla yaptığı mahkeme içi anlaşmadır.

Konkordato talebi veya geçici mühlet kararından önce keşide edilerek alacaklıya teslim edilen; ancak konkordato yargılaması sürecinde (geçici mühlet kararı verilmesinden, konkordatonun tasdikine veya konkordato talebinin reddedilmesine kadarki uzun hukuki süreçte) "Karşılıksızdır" işlemi yapılan çek hakkında kanunda öngörülen cezai sorumluluğun işleyip işlemeyeceği ile ilgili farklı yargı kararları oluşmuştur.

Bilindiği üzere, 5941 sayılı Çek Kanunu 5. maddesinde çek hesabı sahibinin, çekin karşılığını hesapta bulundurma ve ödeme zorunluluğu düzenlenmekte ve süresi içinde ibraz edilmiş çekin karşılıksız çıkması durumunda, çek hesabı sahibi aleyhine adli para cezasına hükmolunmaktadır.

Ancak, ülkemizde çekler ileri tarihli düzenlenebilmektedir. Bu yüzden konkordato talebinde bulunulması durumunda bu ileri tarihli çeklerden dolayı cezai sorumluluk doğup doğmayacağı ile ilgili Yargıtay 19. Ceza Dairesi 10.06.2019 tarihli, 2019/23974 Esas 2019/9339 Karar sayılı ilamı ile; konunun ilgili icra ceza mahkemesi için 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 218. maddesinin birinci fıkrası kapsamında bekletici sorun teşkil edeceği ve ilgili icra ceza

mahkemesinin konkordato yargılaması süreci sonunda verilecek karara göre hareket edeceğini belirtmiş ve konu hakkındaki belirsizliği gidermiştir.

Buna göre, konkordato yargılaması süreci sonunda konkordato tasdiki kararı verilmişse; hakkında "Karşılıksızdır" işlemi yapılan çekin ödeme tarihi ve karşılıksız kalan bedel alacaklıyı da bağlayacak şekilde yeniden belirleneceğinden, Çek Kanunu'nun 5. maddesinde belirtilen suçun zorunlu unsurları ortadan kalkacak ve dolayısıyla cezai sorumluluktan söz edilemeyecektir.

Konkordato yargılaması süreci sonunda konkordato talebinin reddi kararı verilmişse; davayı gören icra ceza mahkemesi, bekletici sorun kararını kaldırarak ceza yargılamasına devam edecektir. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 290. maddesine göre, kural olarak konkordato komiserinin görevi borçlunun yönetim işlerine nezaret etmektir. Aynı kanunun 297. maddesinde konkordato komiserinin atanması ile birlikte borçlu tüzel kişiyi yönetme ve temsil yetkisini haiz gerçek kişilerin görevlerinin kendiliğinden ortadan kalkmadığı; bununla beraber mahkemenin hangi işlerin komiser, hangilerinin yönetim organı tarafından yapılacağına karar verme yetkisine sahip olduğu belirtilmektedir. İlamda, bu iki madde göz önüne alınarak, eğer mahkeme konkordato talebinin reddine kadarki süreçte çek hesabının yönetimi, bu hesaba para aktarma, çek hesabı üzerinde tasarruf etme gibi yetkileri yönetim organından alarak komisere vermişse, cezai sorumluluğun devam etmeyeceği belirtilmektedir.

Ancak mahkeme konkordato talebinin reddine kadar olan süreçte bu yetkilerin komisere verilmesi yönünde açık bir karar vermemişse, bu yetkiler tüzel kişinin yönetim organında olacağından, Çek Kanunu'nun 5. maddesinde öngörülen cezai sorumluluk devam edecektir.

Sonuç

İcra ceza mahkemeleri, konkordato yargılaması sürecinden önce keşide edilmiş ve ibraz tarihi konkordato yargılaması sürecine rastlayıp karşılıksız çıkan çeklerle ilgili yapılan şikayetlerde konkordato ile ilgili verilecek nihai kararı beklemelidirler. Konkordato tasdiki kararı verilirse bu çeklerden dolayı yönetim organının cezai sorumluluğu olmadığına karar verilecek; konkordato talebi reddi kararı verilirse çek hesabının yönetimi, bu hesaba para aktarma, hesap

üzerinde tasarruf gibi yetkiler açık bir kararla komisere verilmediği sürece yönetim organının cezai sorumluluğundan söz edilecektir.

K A Ç A R
Avukatlık Bürosu
Esentepe Mah. Anadolu Cad.
No:5/2 AND PASTEL D:235
34870 Kartal, Istanbul, Turkey
T +90 216 306 02 22

Bu doküman, bilgilendirme amaçlı olup herhangi bir hukuki tavsiye veya görüş bildirme amacı taşımamaktadır.

K A Ç A R Avukatlık Bürosu 2020. Tüm hakları saklıdır. Bu dokümanın çoğaltılması ve üçüncü taraflar ile paylaşımı yazarların bu yönde açık rızasına tabidir.

Criminal Liability of Directors Arising From Bounced Checks During The Composition Process

Authors: Att. Melek Dikbaş, Att. Çağlar Kaçar

Date:20/10/2020

Composition is an in-court agreement made by a debtor who is unable to pay his debts when they are due or is understood to be unable to pay on due date, with the creditors to postpone the maturity of his debts and/or to waive a portion of his debts (deduction/discount).

There were different court decisions regarding whether the criminal liability envisaged in the law will apply to a check that was drawn up and delivered to the creditor before the composition application or the temporary moratorium decision, but which was "brought out" during the composition trial process (from the render of a temporary moratorium decision to the approval of the composition project, or the rejection of the composition request).

As it is known, Article 5 of the Check Law No. 5941 regulates the obligation of the check account holder to keep and pay the amount of the check in the account, and in case the check presented in due time turns out to be dishonest, a judicial fine is imposed against the check account holder.

However, checks can be issued with a future date in Turkey. Therefore, with the decision of the 19th Penal Chamber of the Court of Cassation, dated 10.06.2019 and numbered 2019/23974 Esas, 2019/9339 Karar, removed the uncertainty about the issue regarding whether criminal liability will arise due to these post-dated checks in case of a composition request. In the decision it is stated that the issue would constitute a pending problem for the relevant enforcement criminal court within the scope of the first paragraph of Article 218 of the Code of Criminal Procedure no. 5271 and that the relevant enforcement criminal court would act according to the decision to be made at the end of the composition proceedings.

Accordingly, if a composition project approval decision is rendered at the end of the composition trial process, the obligatory elements of the crime specified in Article 5 of the Check Law will be eliminated, since the payment date of the check for which the "irrequited" transaction has been made and the unrequited amount will be re-determined in a way that will bind the creditor as well, and therefore, criminal liability will not exist.

If a decision to reject the composition request is rendered at the end of the composition proceedings, the enforcement criminal court that has heard the case will continue the criminal proceedings by removing the pending issue decision. According to Article 290 of the Enforcement and Bankruptcy Law No. 2004, as a rule, the duty of the composition commissar is to oversee the debtor's management affairs. In Article 297 of the same law, with the appointment of the composition commissar, the duties of directors who have the authority to manage and represent the debtor legal entity do not automatically disappear; however, it is stated that the court has the authority to decide which works are to be done by the commissar and which are to be done by the directors of the debtor. In the decision, considering these two articles, it is stated that criminal liability will not continue if the court has delegated the authority to the commissar, such as the management of the check account, transferring money to this account, and saving on the check account, until the rejection of the composition request.

However, if the court has not made a clear decision to give these powers to the commissar in the process until the rejection of the composition request, since these powers will be vested in the governing body of the legal entity, the criminal liability stipulated in Article 5 of the Check Law will continue.

Conclusion

Enforcement criminal courts should wait for the final decision regarding the composition proceedings in complaints about checks which were presented and bounced within the composition proceedings period. If the composition approval decision is rendered, it will be decided that the responsible directors are not criminally liable for these checks; if a decision to reject the composition request is rendered, the directors will be penalized unless the authorities such as the management of the check account, transferring money to this account, saving on the account are given to the commissar with a clear decision of the composition court.

K A Ç A R
Attorneys at Law
Esentepe Mah. Anadolu Cad.
No:5/2 AND PASTEL D:235
34870 Kartal, Istanbul, Turkey
T +90 216 306 02 22

This document is for informational purposes only and is not intended to provide any legal advice or opinion.

Kaçar Attorneys at Law 2020. All rights reserved. Reproduction of this document and third party sharing is subject to explicit consent of the authors.